

Pavel Kohout

O EXPOZICI

odpovědi na otázky
k exponování lepších fotek

O expozici

© *Pavel Kohout (2014)*

Vydáno v listopadu 2014 jako 2. publikace vydavatelství

Vydavatel: Pavel Kohout (www.kknihy.cz)

ISBN:

epub: ISBN 978-80-88061-03-8

mobi: ISBN 978-80-88061-04-5

pdf: ISBN 978-80-88061-05-2

KNIHY.CZ
VYDAVATELSTVÍ A PRODEJ E-KNÍH

SLOVO ÚVODEM

Těší mě, že jste otevřeli právě tuto knihu. Nápad sepsat vlastní text, který by se věnoval základům fotografování, jsem měl již delší čas. Jelikož knížek s tímto tématem bylo vydáno už značné množství, hledal jsem způsob, jak se odlišit. Napadlo mě sepsat knihu formou rozhovoru lačného nezkušeného fotografa s fotografem zkušenějším a teoreticky znalým. Použité otázky vycházejí z nejčastějších dotazů, se kterými jsem se v minulosti setkal v mém okolí lidí, zajímavých se o fotografování. Témata jsou vždy dále rozvedeny navazujícími dotazy, které problematiku více ujasní. Snažil jsem se všechny otázky začlenit do souvisejících tématických celků a také vystihnout pochod myšlenek člověka zajímavého se o základy správné expozice. Možná budete mít jiné myšlenkové pochody, možná Vám něco přijde samozřejmé a možná Vám po přečtení celé knihy, zůstane několik dodatečných otázek. Věřte mi, že jsem se snažil sepsat vše srozumitelně a věcně tak, aby všichni získali orientaci, jak zacházet se svým (i cizím) fotoaparátem.

Pokud mi napíšete svou reakci na tuto knihu, budu za ní upřímně rád. V případě nějakých opakujících se nejasností upravím či doplním některé otázky v knize a kdo ví, třeba bude projeven zájem o pokračování rozhovoru na některé další téma související s fotografováním. Zvídavých otázek se nabízí spousta.

O PŘÍSTUPU

Kdy fotit

Ahoj. Měl bych na tebe několik dotazů k fotografování.

Ahoj. Pokud budu moci posloužit, rád Tě základy používání fotoaparátu provedu.

Jak jen začít..

Proč moje fotky nevypadají stejně hezky jako ty z kalendářů, a to i když navštívím stejné místo?

Asi proto, že nepoužiješ stejné příslušenství, nastavení, nejsi na místě ve správnou dobu a neumíš využít grafické programy jako profesionální fotografové.

To jsem si myslel. Ke grafickým úpravám možná někdy jindy, mě teď zajímá, co můžu ovlivnit přímo na místě focení.

Tak v první řadě místo a čas, poté nastavení fotoaparátu a tak dále.

Zajímavé místo si vybrat můžu a osobně rád hledám netradiční pohledy, ale jaký vliv na to má čas?

Pokud se budeme bavit o focení v exteriéru, tedy mimo ateliér, tak je doba focení velmi důležitá. Prakticky se Ti nemůže stát, že v různou dobu ze stejného místa vyfotíš stejné fotky. Ráno je jiný sluneční svit než v poledne či večer. A to nejen úhlem dopadu, ale i intenzitou. Na intenzitu má vliv i oblačnost - pravděpodobnost, že by se stejné mraky někdy opakovaly, je takřka nulová. Pokud chceš fotit cokoli venku, je zvolená doba fotografování zásadní.

Když jsem na dalekém výletě, tak přeci nemůžu čekat na jednom místě na hezké světlo..

V tom případě se tvé snímky těžko budou vyrovnávat specializovaným fotografům. Pochopitelně můžeš mít štěstí na světlo i oblaka, něco můžeš dohnat následnou úpravou, s něčím Ti pomůže příslušenství. I další faktory můžeš částečně ovlivnit, ale přírodní vliv neovlivníš. Neznamená to tedy, že pokud jsi na zajímavém

místě v pravé poledne, že by nemělo vůbec cenu vytahovat fotoaparát, to v žádném případě. Porovnání s podobným snímkem specializovaného fotografa, ale zřejmě neunese.

A jak poznají ti fotografové, kdy je dobré vyrazit?

Ať už jde o přírodu, architekturu i focení lidí v exteriérech, je lepší se vyhnout ostrému světlu za poledne a vyrazit fotit po ránu nebo k večeru, kdy už je světlo měkčí a má i příjemnější svit. Neznamená to samozřejmě, že za ostrého světla nemůže vzniknout krásná fotka. Jak už jsem říkal, slunce je pokaždé jiné a je na zkušenostech fotografa, jak jej dokáže využít. Ale ani ten nejlepší krajinářský fotograf nevyrazí na náhodné místo, náhodně cvakne a odejde s krásným snímkem. Za povedenou fotkou jsou desítky našlapaných kilometrů i nepovedených fotek.

I zkušeným fotografům se fotky nepovedou?

Pochopitelně. Zkoušejí třeba různé nastavení, různé filtry a podobně. A i pokud najdou ideální místo, kvůli ideálním světelným podmínkám se na toto místo musí i několikrát vrátit. Málokdo si uvědomí, kolik úsilí stál některý krásný snímek, který vidí zrovna v časopise.

To platí zřejmě hlavně pro krajinářské fotografie.

Ano, ale i pro fotografování architektury a prakticky všeho ve venkovních prostorech. Fotografové, kteří fotí v ateliérech s umělým osvětlením, mají zase jiné starosti než s výběrem místa a čekáním na správné světlo.

Fotografování je tedy čekání na světlo?

Pro krajináře z velké části ano. Reportážní fotografové či fotografové divokých zvířat zase čekají trochu na něco jiného. Ale pořád jsou závislí na osvětlení scény.

O příslušenství

Zmínil jsi vliv příslušenství. Co jsi tím myslel?

Fotoaparát je jedna věc. K fotografování však můžeš využít i další příslušenství. Pro určitá témata jsou některá prakticky nezbytná.

Jaká třeba?

Například fotograf krajiny se neobejde bez stativu a filtrů, fotograf lidí pak bez blesku a odrazné desky a podobně. Je opravdu velká škála různého příslušenství.

Stativ je pro stabilizaci foťáku, aby nebyly snímky rozmazané - to je mi jasné. Co si mám ale představit pod filtry?

Filtry jsou různá sklíčka, která se montují před objektiv. Na trhu jich je nepřeberné množství. Od ochranných, polarizačních, ztmavujících, přechodových, barevných po různé efektové.

Ochranné chrání objektiv?

Ano. Jedná se o čirá skla, která mají za úkol ochránit čočku objektivu před mechanickým poškozením. V případě mechanického poškození je lepší zničit filtr za několik korun, než čočku u objektivu za několik tisíc. Do ochranných se dají zařadit i UV filtry, které zabraňují průniku ultrafialového záření do objektivu. Jeho použití lze doporučit při focení na prudkém světle, kde by hrozilo zahalení fotografie mlžným modrým oparem.

Barevné filtry zbarvují fotku do určitých barev?

Nejen to, mají i další vlastnosti. Světlo žlutý například zjemňuje, tmavě žlutý zvyšuje kontrast, modrý kontrast snižuje a podobně.

A polarizační filtry dělají co?

Takovéto filtry polarizují světlo. Světlo je elektromagnetické záření, které kmitá ve všech směrech. Polarizační filtr propouští pouze světlo, které kmitá v jednom směru. V praxi to znamená, že dochází ke změně odrazu světla některých ploch objektů.